

GUVERNUL ROMÂNIEI

APROB,
PRIM - MINISTRU
Nicolae-Ionel CIUCĂ

MEMORANDUM

De la: Adrian CĂCIU - Ministrul Finanțelor

Avizat: Sorin Mihai GRINDEANU, Viceprim-ministru, Ministrul Transporturilor și Infrastructurii

Tema: Încadrarea ajutorului de stat regional ad-hoc solicitat de NOKIAN TYRES PLC pentru realizarea unui proiect de investiții, constând în construirea unei noi fabrici de producție de anvelope în Oradea, județul Bihor în politicile economico-bugetare și financiare ale statului român

I. Necesitatea promovării memorandumului

Măsura de ajutor de stat vizată prin prezentul memorandum implică acordarea de ajutor de stat regional ad-hoc către Nokian Tyres PLC, în contextul intenției acestei entități de a înființa în România o unitate de producție de anvelope pentru autoturisme în județul Bihor.

Nokian Tyres PLC, producător finlandez de anvelope pentru autoturisme și utilaje grele, deținea la nivelul anului 2021 o cotă de piață de 2,47% în plan european, producând și livrând anvelope pe această piață din cele două locații de producție europene, Nokia (Finlanda) și Vsevolozhsk (Federația Rusă). Unitatea de producție din Vsevolosk producea 82% din producția globală Nokian de anvelope pentru autoturisme (aproximativ 17 milioane de unități pe an).

Luând în considerare contextul geopolitic prilejuit de agresiunea militară neprovocată a Federației Ruse asupra Ucrainei și sancțiunile impuse de statele membre ale Uniunii Europene asupra Rusiei, Nokian Tyres a luat decizia închiderii fabricii din Federația Rusă.

Pentru a contracara efectele acestei ieșiri din Rusia, Nokian Tyres intenționează să înființeze în Oradea, județul Bihor, o unitate de producție nouă pentru producerea de anvelope pentru autoturisme, în variante de iarnă, vară și all-season. Noua unitate

de producție va avea o capacitate planificată de 6 milioane de unități pe an și va încorpora tehnologie de ultimă generație ce va permite un nivel ridicat de automatizare și precizie, pentru reducerea la minimum a defectelor și a deșeurilor. Valoarea totală nominală a investiției se ridică la **626,42 milioane euro**, din care costuri eligibile de **611,42 milioane euro**.

Nokian Tyres a identificat necesitatea de a selecta o locație care să răspundă cerințelor companiei pentru construirea unei unități de capacitate mare de producție anvelope în apropierea unei autostrăzi/șosele cu 4 benzi, cu conexiune feroviară la fața locului, conexiuni disponibile la utilități în capacități adecvate și suficientă suprafață parcelară disponibilă pentru achiziționare/utilizare, cu posibilitatea de extindere ulterioară. În urma unor riguroase procese de analiză a locațiilor în România, în alte state SEE și din alte zone la nivel global, Nokian Tyres a identificat Oradea, județul Bihor, drept locația la nivelul SEE care să îndeplinească cele mai multe dintre necesitățile companiei privitoare la locația viitoarei investiții.

Având în vedere cele de mai sus, Nokian Tyres PLC a solicitat Guvernului României un ajutor de stat regional ad-hoc pentru a asigura finanțarea costurilor eligibile legate de înființarea fabricii din județul Bihor și pentru a aborda deficitul de finanțare aferent acestei investiții greenfield.

În baza schemelor de ajutor de stat exceptate de la obligația de notificare valoarea maximă a ajutorului de stat regional care se poate acorda este cea corespunzătoare unui proiect de investiții ale cărui costuri eligibile nu depășesc valoarea de 100 de milioane euro. În cazul județului Bihor, valoarea maximă a ajutorului de stat regional care se poate acorda în baza unei scheme exceptate este de 30 de milioane euro.

În consecință, forma sub care se poate acorda ajutor de stat regional pentru finanțarea proiectului de investiții a NOKIAN TYRES PLC este cea de ajutor de stat regional ad-hoc, ajutor pentru care este necesară notificarea și autorizarea acestuia în conformitate cu *Orientările privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01)*.

Prin adresa nr. 588.446/14.11.2022 a fost solicitat punctul de vedere al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene privind complementaritatea măsurii de ajutor de stat cu programele finanțate din fonduri europene, conform Hotărârii Guvernului nr. 437/2015¹.

Cu adresa nr. 5482/22.11.2022, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene consideră că finanțarea proiectului de investiții al NOKIAN TYRES PLC este o măsură complementară programelor finanțate din fonduri europene (atașată). În conformitate cu prevederile art. 7 din Hotărârea de Guvern nr. 326/2017² și ale art. 7 din

---

¹ pentru procedura de aprobare și conținutul memorandumului prevăzut la art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996

² H.G. nr. 326/2017 privind constituirea Consiliului interministerial "Consiliul pentru aplicarea politicii în domeniul ajutorului de stat" și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 389 din data de 24 mai 2017.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/20143, la solicitarea Ministerului Finanțelor, prin intermediul poștei electronice, a avut loc consultarea membrilor CIAS cu privire la acordarea unui ajutor de stat regional ad-hoc pentru NOKIAN TYRES.

Consultarea a fost finalizată în data de 25.11.2022, fiind întocmită Nota CIAS nr. 17.400/25.11.2022.

A. Obiectivul măsurii de ajutor de stat regional ad-hoc și justificarea acesteia

Măsura de ajutor de stat vizată, respectiv acordarea de ajutor de stat regional ad-hoc către Nokian Tyres PLC în cuantumul solicitat de aceasta, creează premisele pentru atingerea progresului în dezvoltarea, creșterea și competitivitatea industriei românești concomitent cu protecția mediului. Sprijinirea acestei investiții are efect direct asupra dezvoltării regionale, respectiv ameliorarea sărăciei, (combaterea inegalităților, injustiția socială) și protejarea mediului. Totodată, atragerea de investiții constituie o măsură necesară pentru crearea de noi locuri de muncă și implicit asigurarea unui climat economic predictibil pentru dezvoltarea pieței naționale. Atragerea investițiilor contribuie la transformarea economiei într-una durabilă și competitivă cu accent pe creșterea rezilienței ramurilor industriale într-un context influențat de schimbările aduse de probleme actuale globale, regionale și naționale.

Conform punctului 77 din Orientările privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01, (denumite în continuare "Orientări"), se presupune că, în zonele asistate incluse în harta regională a statului membru, „*piața nu aduce rezultate care să asigure un nivel suficient de dezvoltare economică a regiunii și de coeziune teritorială*”. Prin urmare, ajutorul acordat în acele zone este considerat necesar deoarece aceste zone sunt presupuse a fi subdezvoltate.

Ca urmare a notificării de către autoritățile române a Hărții ajutoarelor regionale aplicabile de la 1 ianuarie 2022 până la 31 decembrie 2027 („*Harta regională*”), prin Decizia nr. C (2021) 9750 final, Comisia Europeană a aprobat Harta ajutoarelor regionale pentru România. Județul Bihor este inclus în categoria NUTS 2 (regiuni de bază pentru aplicarea politicilor regionale) și este clasificat ca zonă asistată tip „a” (RO11 Zona Nord – Vest a României).

Regiunile NUTS 2 (cum este județul Bihor) care au un PIB pe cap de locuitor sub sau egal cu 75% din media UE-27 sunt considerate zone în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut (în conformitate cu art. 107 (3) litera (a) din TFUE). Mai exact, PIB-ul pe cap de locuitor pentru regiunea Nord-Vest a României este mult sub pragul de 75%, respectiv 58,33% pe Harta Regională⁴, astfel încât aceasta se poate considera o zonă cu un grad redus de dezvoltare în care se poate prezuma eșecul pieței. Prin urmare, orice ajutor acordat în limitele stabilite prin Orientări se presupune că este necesar pentru atingerea obiectivului de dezvoltare regională și de coeziune teritorială.

---

³ O.U.G. nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.

⁴ Date comunicate de Eurostat pentru 2016-2018

Întrucât județul Bihor este clasificat ca zonă de tip „a” pe Harta Regională, acesta îndeplinește condiția de necesitate stabilită în secțiunea 5.3 din Orientări.

Considerentelor privind nivelul insuficient de dezvoltare al județului Bihor li se adaugă și cele privind contextul geopolitic și geo-strategic actual, cu implicații profunde la nivelul economiei și industriei în România și în regiunea vizată pentru investiție.

Agresiunea militară declanșată de Federația Rusă asupra Ucrainei, escaladarea conflictului armat și sancțiunile economice impuse Federației Ruse au determinat perturbări semnificative a activităților economice în regiune și disfuncționalități semnificative în lanțurile de aprovizionare și au constituit premisele, cauza și motorul relocării unor companii din Ucraina, Belarus și Federația Rusă.

În contextul astfel creat, mediul economic românesc, și în special sectorul prelucrător al industriei, se confruntă cu o fragilitate sporită, fiind necesare măsuri atât pentru susținerea rezilienței operatorilor locali cât și pentru atragerea de noi investiții și dezvoltarea adițională a capacităților de producție în România, cu dezvoltarea complementară a lanțurilor valorice asociate.

Sprijinirea investiției propuse de Nokian Tyres PLC în Oradea, județul Bihor, este de natură a avea un impact pozitiv semnificativ în dezvoltarea de capacități noi de producție în România și de a produce efecte multiplicatoare însemnate la nivelul întregului lanț valoric de producție a anvelopelor, prin angrenarea de investiții adiționale la nivelul furnizorilor și partenerilor Nokian Tyres PLC din regiunea Nord-Vest.

B. Baza legală

Temei juridic național aplicabil:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2008 privind stimularea investițiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 din 27 iunie 2008, aprobată prin Legea nr. 78/2009 cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 9 decembrie 2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 311/2022 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2022-2027 pentru investiții inițiale publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218 din 4 martie 2022.

Temei juridic aplicabil la nivel european:

- Articolul 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- Orientările privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01), publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene OJ C 153, 29.04.2021;

- Decizia Comisiei Europene nr. C (2021) 9750 final din 20.12.2021 de autorizare a hărții notificate a ajutoarelor de stat regionale aferente perioadei 2022-2027 pentru România.

Ajutorul de stat va fi instituit prin hotărâre a Guvernului emisă în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2008 privind stimularea investițiilor.

C. Furnizorul/inițiatorul/administratorul ajutorului de stat regional ad-hoc

Inițiatorul măsurii de ajutor de stat individual (ajutor ad-hoc) este Ministerul Finanțelor.

Furnizorul și administratorul ajutorului de stat regional ad-hoc destinat finanțării proiectului de investiții al NOKIAN TYRES PLC este Ministerul Finanțelor, cu sediul în Bulevardul Libertății nr. 16, București.

D. Instrumentul de acordare utilizat

Ajutorul de stat regional ad-hoc va fi acordat sub formă de grant în valoare de aproximativ 99,55 milioane euro pentru a asigura finanțarea costurilor eligibile legate de înființarea fabricii din județul Bihor.

E. Durata ajutorului de stat regional ad-hoc

Ajutorul de stat va fi acordat numai după emiterea deciziei de autorizare a acestuia de către Comisia Europeană. Perioada de plată a ajutorului de stat va fi 2023 – 2028.

F. Bugetul ajutorului de stat regional ad-hoc

Ajutorul de stat solicitat de compania NOKIAN TYRES pentru realizarea proiectului de investiții este estimat la valoarea nominală de 99,55 milioane euro (valoare brută).

Creditele de angajament și creditele bugetare aferente ajutorului de stat regional ad-hoc sunt repartizate după cum urmează:

Proiect de investiții - înființare fabrică anvelope pentru autoturisme în municipiul Oradea, jud. Bihor - Euro								
An	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total
Ajutor de stat		28,62	48,09	17,67	3,26	0,95	0,97	99,55

Cuquantumul creditelor de angajament și bugetare în lei se calculează la cursul de schimb de la data plății ajutorului de stat.

G. Beneficiarul măsurii de finanțare

Nokian Tyres PLC, companie finlandeză cu sediul în strada Pirkkalaistie nr. 7, 37101 Nokia, Finlanda, având număr de înregistrare FIO6800068 înființează o entitate juridică subsidiară în România, denumită Nokian Tyres Europe Operations SRL. Acționarul unic al Nokian Tyres Europe Operations SRL este 100% NOKIAN TYRES PLC.

Ajutorul de stat regional ad-hoc se acordă pentru finanțarea cheltuielilor eligibile aferente proiectului de investiții, constând în active corporale și necorporale.

Proiectul de investiții trebuie menținut pe o perioadă de minimum 5 ani.

H. Costurile eligibile pentru acordarea ajutorului de stat regional ad-hoc

Investiția NOKIAN TYRES în România, în valoare estimată de 626,42 milioane euro, presupune construirea unei facilități de producție și dotarea acesteia cu echipamente pentru producția de anvelope.

Valoarea cheltuielilor eligibile este estimată la 611,42 milioane euro. Cheltuielile eligibile sunt reprezentate de cheltuielile aferente clădirilor și utilităților, echipamentelor, dotărilor și infrastructurii IT.

I. Efecte

Printre obiectivele NOKIAN TYRES în România se numără și dezvoltarea economiei locale și bunăstarea locuitorilor din zonă, prin remunerarea personalului angajat peste nivelul mediu al pieței forței muncă din regiune. Astfel, salariul mediu brut în fabrica NOKIAN TYRES va fi de 2.070 euro lunar, mai mare decât salariul mediu brut la nivel național raportat în August 2022, de 1.229 euro lunar. Totodată, NOKIAN TYRES va asigura condiții superioare și sigure de lucru pentru angajați și un mediu de lucru profesional, prin achiziționarea de echipamente noi și prin instruirea inițială și continuă a angajaților.

Investiția va genera crearea a 542 de noi locuri de muncă. Ca urmare a acestei investiții, rata șomajului în județul Bihor va scădea, iar contribuțiile pe salarii colectate de către statul român de la Nokian Tyres Europe Operations SRL vor depăși 5,8 milioane euro anual încă din anul 2026. În total, în perioada de analiză 2023-2032, totalitatea contribuțiilor pe salarii se va ridica la 52,63 milioane euro.

Adițional, impozitul pe profitul companiei este estimat a atinge aproximativ 2,5 milioane euro pe an. În total, în perioada de analiză 2023-2032, totalitatea impozitului pe profit estimat se va ridica la 16,37 milioane euro.

Ca urmare a investiției realizate, în perioada 2023-2032, contribuțiile la bugetul general consolidat generate de investiția realizată de Nokian Tyres PLC sunt în valoare de 69 milioane euro.

Impactul asupra economiei locale pe perioada 2023-2032 este cuantificat la 147 milioane euro, din calcul excluzând costurile companiilor de construcții care vor contribui la edificarea fabricii sau potențiali furnizori de echipamente. Peste 9% din costurile operaționale angrenate de investiție în perioada 2023-2032 vor fi angajate cu companii locale, furnizori de utilități și o parte din materia primă, precum și alte costuri, generând un impact pozitiv suplimentar prin creșterea cifrei de afaceri a companiilor locale cu aproximativ 20 milioane euro anual.

Având în vedere că domeniul cercetării-dezvoltării este o componentă crucială a activităților productive ale NOKIAN TYRES, investiția care va fi derulată în România va implica o componentă de cercetare-dezvoltare, reunind specialiști locali în domeniu, care va dezvolta sau îmbunătăți familiile de produse ce vor fi dezvoltate în această nouă fabrică.

Departamentul de cercetare-dezvoltare din România va fi implicat atât în dezvoltarea de noi tipuri de produse cât și în aplicarea inovativă a unor tehnologii existente sau emergente în procesul de achiziții sau de producție.

Programul comprehensiv al Nokian Tyres de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră constituie baza activităților de planificare a investițiilor.

NOKIAN TYRES intenționează ca fabrica din România să fie prima fabrică de anvelope cu zero emisii de CO₂ din lume, construită pe câteva precepte de bază:

- Linii de producție incorporând tehnologie de ultimă generație, eficiență energetică, cu un nivel ridicat de automatizare și precizie;
- Îmbunătățiri și inovații incorporate constant în rețete și în procurarea și utilizarea materialelor;
- Utilizarea de energie regenerabilă, cu zero emisii CO₂, în procesul de producție.

J. Încadrarea în politicile economico-bugetare și financiare ale statului

Ajutorul de stat regional ad-hoc acordă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale.

II. Propuneri

Având în vedere toate datele și informațiile prezentate mai sus, propunem:

- Aprobarea Memorandumului cu tema: „Acordarea unui ajutor de stat individual companiei Nokian Tyres Europe Operations SRL”, măsura propusă încadrându-se în politicile economico-bugetare și financiare ale statului român și fiind în concordanță cu legislația națională și europeană privind ajutorul de stat.
- Desemnarea Ministerului Finanțelor ca furnizor și administrator al ajutorului de stat individual care va fi acordat NOKIAN TYRES pentru implementarea în județul Bihor proiectului de investiții în valoare 626,42 milioane euro.
  - Mandatarea Ministerului Finanțelor de a iniția actul normativ prin care se va acorda ajutorul de stat și de a parcurge procedurile prevăzute de O.U.G. nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare pe de o parte, în vederea obținerii deciziei de autorizare din partea Comisiei Europene.